

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/34/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013201099
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013201099.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľky: W. G., bytom Ul. N., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21.januára 2014, č.k. 3Sd/103/2013-17, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.januára 2014, č.k. 3Sd/103/2013-17, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 21.januára 2014, č.k. 3Sd/103/2013-17, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 10.septembra 2013 a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 10.septembra 2013 odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z 13.augusta 2013 s odôvodnením, že nie je invalidná, lebo nemá viac ako 40% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“) v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Krajský súd mal z lekárskych správ (ďalej len „posudok“) posudkového lekára pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 13.augusta 2013 a 5.decembra 2013 preukázané, že posudkoví lekári v posudkoch vyhodnotili lekárske správy a nálezy z neurologického vyšetrenia, CT-vyšetrenia chrbtice a mozgu, ortopedického, MR-vyšetrenia chrbtice, rtg-vyšetrenia pätnjej kosti, rtg-snímkov chrbtice, nohy a pravého lakt'a, osteologického a denzitometrického vyšetrenia, kožného, kardiologického, imunoalergického, gastroenterologického, pľúcneho, imunoalergického a rehabilitačného vyšetrenia, absolvovaných v rokoch 2005 až 2013. Posudkoví lekári za rozhodujúce zdravotné postihnutie zhodne určili choroby podporného a pohybového aparátu s 30% mierou poklesu, určenou podľa kapitoly XV, oddiel E, položka

č.3 písm. b) prílohy č.4 zákona. Posudkový lekár ústredia v posudku konštatoval, že navrhovateľka je viacerými odbornými lekármi viac rokov sledovaná pre polymorfné ťažkosti: ľahké degeneratívne zmeny na chrbtici bez poruchy statodynamiky chrbtice s občasnými prejavmi dráždenia nervov (krčnohlavový a krčnoramenný syndróm), nezávažné systémové zápalové ochorenie kĺbov, šliach a mäkkých tkanív kĺbov s veľmi nízkou aktivitou ochorenia a stacionárnym rtg nálezom, pre ohraničenú formu psoriázy-stabilizovanú formu s malou aktivitou a dlhodobými remisiami, a pre sekundárny deficit imunity, ktorý je taktiež dlhodobo stabilizovaný - všetky uvedené ochorenia sú dobre kompenzované, liečbou dobre ovplyvniteľné a nespĺňajú kritériá na vznik invalidity. Krajský súd dospel k záveru, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľky na základe predložených lekárskeho nálezu v súlade s ustanovením § 71 zákona, vrátane všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v prílohe č.4 zákona, a nebolo preukázané, že by jej zdravotné postihnutia zodpovedali invalidite, teda viac ako 40% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a preto rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že krajský súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu napriek tomu, že deň pred pojednávaním zaslala ďalšie dôkazy, preukazujúce nesprávnosť rozhodnutia odporkyne. V posudku z 13.augusta 2013 posudkový lekár uviedol chorobu: MKCH-10 dorzopathia M54, kompenzovanú artrózu bedrových kĺbov obojstranne I. štádia a ako rozhodujúce zdravotné postihnutie choroby podporného a pohybového aparátu bez iného zdravotného postihnutia. Hoci po úraze v roku 1995 má problémy s ľavým bedrovým kĺbom, toto postihnutie nepovažuje za podstatné. V kapitole XV, oddiel E, položka 3 písm. b) prílohy č.4 zákona sú uvedené degeneratívne zmeny na chrbtici a nie kompenzovaná artróza bedrových kĺbov. Z toho dôvodu podľa jej názoru posudok posudkového lekára pobočky nebol vypracovaný v súlade s prílohou č.4 zákona. S týmto posudkom nesúhlasila a po posúdení pobočky doručila ďalšie lekárske nálezy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré podľa odpovede pobočky mohli byť vzaté do úvahy až v konaní o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne o nároku na invalidný dôchodok.

Ďalej namietla, že na posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom pobočky dňa 8.novembra 2013 nebola predvolaná a ani jej nebol oznámený výsledok posúdenia. Taktiež jej nebol sprístupnený výsledok posúdenia posudkovým lekárom ústredia dňa 19.decembra 2013.

Namietla tiež, že posudkoví lekári nehodnotili jej zdravotný stav komplexne a poukázala aj na skutočnosť, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov č.SPI/OPČ/SOC/2013/14038 z 3.septembra 2013 jej bola pre generalizovanú formu psoriázy priznaná 50% miera funkčnej poruchy a bola uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 2 ods.3 zákona č.447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Trpí polymorfnými ťažkosťami, na ochorenie chrbtice sa lieči od roku 1995 a vie objektívne posúdiť, čo je liečiteľné, liečbou ovplyvniteľné a čo je tmenie bolesti, na ktorom spočíva jej liečba. Trpí alergickou rinitídou, je alergická na viac liekov, prekonala boreliózu, magnetickou rezonanciou bol u nej preukázaná degenerácia disku L4-5 a L5-SI II. resp. III. stupňa, má ploché nohy, ostrohy na oboch päťach a bolesti pod hlavičkami záprstných kostí chodidiel, od pôrodu trpí poruchou zvieracov, dlhodobé užívanie liekov jej spôsobilo bolesti žalúdka a zápal žalúdočnej sliznice. Na tieto ťažkosti posudkoví lekári neprihliadli.

Z uvedených dôvodov navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo navrhovateľka nepreukázala zhoršenie jej zdravotného stavu, pričom posudky posudkových lekárov sú úplné, objektívne a presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o nároku navrhovateľky na invalidný dôchodok.

Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods.1 zákona).

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods.3 zákona).

Podľa § 71 ods.4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods.5, 6 a 7 zákona).

Podľa § 71 ods.8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Odvolací súd sa zaoberal predovšetkým dôvodnosťou námietky navrhovateľky, že nebola predvolaná na opakované posúdenie k posudkovému lekárovi pobočky a výsledok posúdenia z 8.novembra 2013 jej nebol oznámený. Túto námietku odvolací súd považoval za nedôvodnú, lebo posudkový lekár pobočky listom z tohto dňa iba postúpil odvolanie navrhovateľky spolu s posudkovým spisom posudkovému lekárovi ústredia s tým, že trvá na svojom posudkovom závere.

Posudok z 19.decembra 2013 bol oboznámený súdom na pojednávaní krajského súdu dňa 21.januára 2014, na ktoré bola navrhovateľka riadne predvolaná. Navrhovateľka svoju neúčast' na tomto pojednávaní ospravedlnila. Keďže navrhovateľka nevyužila možnosť zúčastniť sa pojednávania, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú jej námietku, že jej nebol sprístupnený výsledok tohto posudzovania. Navrhovateľka pritom mala možnosť vyžiadať si zo súdneho spisu aj fotokópiu posudku (§ 44 ods. 1 O.s.p.).

Za nedôvodnú odvolací súd považoval tiež námietku navrhovateľky, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov č.SPI/OPČ/SOC/2013/14038 z 3.septembra 2013 jej bola pre generalizovanú formu psoriázy určená 50% miera funkčnej poruchy a bola uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 2 ods.3 zákona č.447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Z ustanovenia § 71 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení totiž vyplýva, že kritériá na uznanie invalidity a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sú odlišné ako kritériá na určenie miery funkčnej poruchy na účely zákona č.447/2008 Z.z. Okolnosť, že pre psoriázu bola navrhovateľka uznaná občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, preto z hľadiska kritérií invalidity nemá právny význam.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že predpokladom vzniku invalidity je dlhodobosť zdravotného postihnutia, teda stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy pretrvá dlhšie ako jeden rok a nemožno ho zlepšiť liečbou. Popri uvedenej dlhodobosti postihnutia je však pre vznik invalidity v zmysle § 71 ods.2 zákona nevyhnutné, aby taký dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav súčasne spôsobil pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% .

Z odvolania navrhovateľky je zrejmé, že nespochybňuje správnosť určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia, teda chorôb podporného a pohybového aparátu, ale namieta výšku priznanej miery poklesu a domáha sa jej zvýšenia s ohľadom na polymorfne ťažkosti, ktoré by podľa jej názoru mali byť posudzované komplexne, vo vzájomnej súvislosti a miera poklesu by mala byť určená s prihliadnutím na všetky jej ochorenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka v odvolacom konaní žiadnym dôkazom nespochybnila závery posudkového lekára ústredia pri hodnotení jej rozhodujúceho zdravotného postihnutia a určení miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určil v súlade s § 71 ods.6 a prílohou č.4 zákona v intenciách všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole XV prílohy č.4 zákona. Taktiež žiadnym dôkazom nespochybnila záver o tom, že ostatné, i keď početné, postihnutia navrhovateľky nie sú posudkovo významné, teda nemajú podstatný vplyv na pokles jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z ustanovenia § 71 ods.8 zákona pritom vyplýva, že ani v prípade viacerých postihnutí, ktoré podstatne ovplyvňujú mieru poklesu, by nebolo možné spočítať percentuálne ohodnotenie miery poklesu za každé jednotlivé postihnutie. Navrhovateľka by napokon ani pri zvýšení miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie (30%) o maximálne možných 10% podľa § 71 ods.8 zákona (spolu 40%) nesplnila podmienku vzniku invalidity podľa § 71 ods.1 zákona, teda podmienku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40%.

Z uvedených dôvodov mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka zatiaľ nesplnila podmienku invalidity podľa § 71 zákona pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona, rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods.3, v spojení s § 219 O.s.p.

O trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.